

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી,અમદાવાદ
(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

અનુસ્નાતક સમાજશાસ્ત્ર અભ્યાસક્રમ
(M.A SOCIOLOGY)

**Dr. Babasaheb Ambedkar Open University 'Jyotirmay' Parisar,
Dr. BAOU Marg, S. G. Highway, Chharodi
Ahmedabad - 382481, Gujarat**

SYLLABUS MASTER OF ARTS IN SOCIOLOGY

અભ્યાસક્રમ - MA SOCIOLOGY(MSO)

૧. કુલ ક્રેડિટ : ૬૪ પાઠ્યક્રમ દીઠ- ૮ ક્રેડિટ

૨.કુલ પાઠ્યક્રમો : ૮

૩. કુલ સત્રો- ૨ વર્ષ

MA YEAR-1 SOCIOLOGY(MSO)

MSO 01 સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત ૮ ક્રેડિટ

ભાગ 1 MSO - સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો એક પરિચય

એકમ -1 સમાજશાસ્ત્ર પરિચય

એકમ -2 સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત

ભાગ 2 . કાર્યાત્મકવાદ (Functionalism)

૧.૧ હેતુ

૧.૨ કાર્યાત્મકવાદ

૧.૩ કાર્યાત્મકવાદની પૂર્વભૂમિકા

૧.૪ કાર્યાત્મકવાદમાં ઓગસ્ટ કોસ્ટનું પ્રદાન

૧.૫ કાર્યાત્મકવાદમાં હર્બર્ટ સ્પેન્સરનું પ્રદાન

૧.૬ કાર્યાત્મકવાદમાં ઈમાઈલ દુર્કિમનું પ્રદાન

૧.૭ કાર્યાત્મકવાદમાંવિલેપરેટોનું પ્રદાન

૧.૮ કાર્યાત્મકવાદમાં મેલિનોવસ્કીનું પ્રદાન

૧.૯ કાર્યાત્મકવાદમાં રેડકલીફ બાઉનનું પ્રદાન

૧.૧૦ કાર્યાત્મકવાદમાં ટાકોટ પાર્સન્સનું પ્રદાન

૧.૧૧ કાર્યાત્મકવાદમાં રોબર્ટ મર્ટનનું પ્રદાન

ભાગ 3 સંઘર્ષવાદ

એકમ 1 સંઘર્ષવાદ

એકમ 2 કાલમાર્કસ

એકમ ૩ રલ્ફ ડહરેન્ડોફ

એકમ ૪ લુઈસ કોઝર

એકમ ૫ રેનડાલ કોલિન્સ

ભાગ ૪ સમાજશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંત

એકમ ૧ પ્રતીકાત્મક આંતરક્રિયાવાદ

એકમ ૨ ઘાટનશાસ્ત્રીય અભિગમ

MSO - 02 સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધનની પધ્ધતિઓ ૮ ક્રેડિટ

વિભાગ ૧ સામાજિક સંશોધન

એકમ-૧ સામાજિક સંશોધન

વિભાગ ૨ સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધન પ્રવિધિ

એકમ ૧ નિરીક્ષણ - અવલોકન

એકમ -2 પ્રશ્નાવલી

એકમ -3 અનુસૂચિ

એકમ -4 મુલાકાતે

એકમ -5 વ્યક્તિક અભ્યાસ

વિભાગ ૩ સંશોધનમાં આંકડાશાસ્ત્ર

એકમ ૧ આંકડાશાસ્ત્ર

એકમ ૨ આવૃત્તિનું વિતરણ

MSO - 03 ભારતીય સમાજશાસ્ત્ર ૮ ક્રેડિટ

વિભાગ ૧ એમ.એન.શ્રીનિવાસ (1916-1999)

એકમ -1 જીવનપરિચય

એકમ - 2 સમાજ શાસ્ત્રીય પરિચય

વિભાગ 2 આઇ.પી.દેસાઈ

એકમ -1 જીવન અને પ્રદાન

એકમ -2 સંયુક્ત કુટુંબનાં કેટલાંક પાસાં

એકમ -3 શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર

એકમ -4 અસ્પૃશ્યતાની સમસ્યા

એકમ -5 પછાતપણાનો માપદંડ

એકમ -6 પદ્ધતિશાસ્ત્ર વિશે

વિભાગ 3 ગોવિન્દ સદાશિવ ઘર્યો

એકમ 1 જીવન પરિચય

એકમ -2 વ્યક્તિત્વ અને જીવનશૈલી

MSO 4 જાતિ અને સમાજ _____ ૮ ક્રેડિટ

ભાગ 1 સ્ત્રીનું અભ્યાસો- એક પરિચય

એકમ - 1 સ્ત્રી અભ્યાસો

એકમ - 2 સ્ત્રી અભ્યાસો સ્વરૂપ

એકમ - 3 સ્ત્રી અભ્યાસોનું મહત્વ અને અભિગમો

એકમ - 4 સ્ત્રી અભ્યાસોનું ઉદભવ અને વિકાસ

એકમ - 5 સ્ત્રી અધિકારિકતા

વિભાગ 2 . નારીવાદી સિદ્ધાંતો અને નારીવાદી ચળવળ

એકમ - ૧ સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત તરીકે નારીવાદી સિદ્ધાંતો

એકમ - ૨ ભારત અને ગુજરાતમાં નારીવાદી ચળવળ તથા કેટલાક અભ્યાસો

એકમ - ૩ નારીવાદી અભિગમ

વિભાગ 3 સ્ત્રીનો દરજ્જો

એકમ -1 સ્ત્રીનો દરજ્જો - સમીક્ષા

- એકમ -2 વેદકાલીન સમાજવ્યવસ્થામાં સ્ત્રીનો દરજ્જો
એકમ -3 બ્રિટિશ શાસન પૂર્વે ભારતમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો
એકમ-4 બ્રિટિશ શાસનના અમલ દરમ્યાન સ્ત્રીનો દરજ્જો
એકમ -5 રાષ્ટ્રીય લડત અને સ્ત્રીનો દરજ્જો
એકમ -6 સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો
એકમ -7 સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનો શૈક્ષણિક દરજ્જો
એકમ 8 સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનો રાજકીય દરજ્જો

વિભાગ 4 સ્ત્રીઓની સામાજિક સમસ્યાઓ

- એકમ 1 સામાજિક સમસ્યાઓ સ્ત્રીઓ પર થતાં કૌટુંબિક અત્યાચાર
એકમ 2 આત્મહત્યા
એકમ 3 બળાત્કાર
એકમ 4 ભૂણહત્યા

MA YEAR-2 SOCIOLOGY(MSO)

MSO - 05 સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો ભાગ -1 ૮ ક્રેડિટ

સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા

એકમ -૧ ઉત્ક્રાંતિવાદ

એકમ -૨ લેવિ - સ્ટ્રોસનો રચનાતંત્રીય સિદ્ધાંત

એકમ -૩ સામાજિક - વિનિમયનો સિદ્ધાંત

એકમ -૪ ફેક્ટર વિચારશાખા

સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા ભાગ 2

એકમ -1 જ્ઞાનનું સમાજશાસ્ત્ર

એકમ -2 એથનોમેથોડોલોજી

Mso -6 નગરસમાજશાસ્ત્ર ક્રેડિટ

નગરસમાજશાસ્ત્ર -1

એકમ 1 નગર સમાજશાસ્ત્ર : એક પ્રારંભિક પરિચય

એકમ 2 નગર સમુદાયની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો

એકમ 3 નગર વિકાસના સમાજશાસ્ત્રીય અભિગમો અને સિદ્ધાંતો

નગર સમાજશાસ્ત્ર -02

એકમ 4 નગરોનું સમાજશાસ્ત્ર વર્ગીકરણ

એકમ 5 નગરીકરણ અને તેની સંલગ્ન વિભાવનાઓ

નગર સમાજશાસ્ત્ર -3

એકમ-6 ભારતમાં નગરીકરણના પ્રવાહો

એકમ 7 નગરસમુદાય અને સામાજિક સંસ્થાઓ

એકમ 8 ભારતના નગરોમાં જ્ઞાતિ , ધર્મ અને સામાજિક નિયંત્રણ

નગર સમાજશાસ્ત્ર -04

એકમ 8 નગરસમુદાય અને સામાજિક સમસ્યાઓ

એકમ 9 શહેરી જમીનના ઉપયોગની તરાહ અને વસવાટની સમસ્યા

Mso 7 પર્યાવરણ સમાજશાસ્ત્ર ૮ ક્રેડિટ

વિભાગ 1 પર્યાવરણ પરિચય
વિભાગ 2 પર્યાવરણ ના પ્રશ્નો અને સામાજિક પર્યાવરણ
વિભાગ 3 પર્યાવરણીય ચળવળો અને વિકાસ
એકમ 1 ટકાઉ વિકાસ અને પર્યાવરણ ,
એકમ 2 પર્યાવરણીય ચળવળો
વિભાગ 4 પર્યાવરણ વ્યવસ્થાપન
એકમ -1 પર્યાવરણ પ્રબંધન
એકમ -2 કુદરતી સંસાધનોનું સંચાલન
એકમ -3 પ્રદૂષણ નિયંત્રણ

MSO - 08 ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર ૮ ક્રેડિટ

વિભાગ 01 ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર

એકમ -1 સામાજિક ક્રિયા
એકમ -2 ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રની પદ્ધતિઓ
એકમ -3 સામાજિક આંદોલનો

વિભાગ 2 ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર

એકમ-1 જેન્ડર
એકમ- 2 ગ્રમ સંગઠનોનું સમાજશાસ્ત્ર
એકમ-3 સ્વૈચ્છિક કાર્ય તથા સ્વૈચ્છિક સંસ્થા

MSO - 08 ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર વિભાગ 3 & 4 ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર

એકમ 1 ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રની વિકાસના સમાજશાસ્ત્રમાં ભૂમિકા
એકમ 2 સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થા - પંચાયતીરાજ
એકમ 3 લોકભાગીદારી